ಪಾಠ – ೧೦

ಐಕ್ಯಗಾನ (ಪದ್ಯ)

– ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ಪಾಠ ಪ್ರವೇಶ :

ಭಾರತ ಭೌಗೋಳಕವಾಗಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಭಾರತದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲ ವಾಸಿಸುವ ಜನರ ಉಡುಗೆ, ತೊಡುಗೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆ, ಧರ್ಮ, ಕಸುಬು ಭನ್ನಭನ್ನವಾಗಿದ್ದರೂ ನಾವು ಭಾರತೀಯರು ಎನ್ನುವ ಏಕತಾ ಭಾವ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಮನೆಮಾಡಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಭಾರತವನ್ನು ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲ ಏಕತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂತಹ ಸುಣ್ಯಭೂಮಿಯಲ್ಲ ಜನಿಸಿದ ನಾವು ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ಸಂಗಡ, ಪ್ರದೇಶ, ಭಾಷೆ, ನೆಲ, ಜಲಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ದ್ವೇಷ ಕಣ್ಣಕೊಳ್ಳದೆ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲ ಎಷ್ಟೇ ಭೇದಗಳದ್ದರೂ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ, ಭಾರತಾಂಬೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಎನ್ನುವ ಐಕ್ಯತಾ ಭಾವ ಬಲವಾದರೆ ದೇಶ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಕವಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹಲವು ನಿದರ್ಶನಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದೇ ಒಂದೇ, ನಾವೆಲ್ಲರು ಒಂದೇ, ಈ ದೇಶದೊಳೆಲ್ಲಿದ್ದರು ಭಾರತ ನಮಗೊಂದೇ–

> ಹಲವು ಕೊಂಬೆಗಳ ಚಾಚಿಕೊಂಡರೂ ಮರಕ್ಕೆ ಬುಡ ಒಂದೇ ಸಾವಿರ ನದಿಗಳು ಹೇಗೆ ಹರಿದರೂ ಕೂಡುವ ಕಡಲೊಂದೇ.

> > ಇರುಳಿಗೆ ಸಾಸಿರ ಚಿಕ್ಕೆಗಳಿದ್ದರು ಹಗಲಿಗೆ ರವಿ ಒಂದೇ ಅಗಣಿತ ಗ್ರಹಮಂಡಲಗಳ ಚಲನೆಗೆ ಆಕಾಶವು ಒಂದೇ.

ನೂರುಬಗೆಯ ಆರಾಧನೆಯಿದ್ದರು ದೇವರು ಎಲ್ಲರಿಗೊಂದೇ, ಹಲವು ಬಣ್ಣಗಳ ಹಸುಗಳು ಕರೆಯುವ ಹಾಲಿನ ಬಿಳುಪೊಂದೇ.

> ನಡೆ–ನುಡಿ ಭೇದಗಳಷ್ಟೇ ಇದ್ದರು ಬದುಕುವ ಜನ ಒಂದೇ, ನೆಳಲು–ಬೆಳಕುಗಳ ರೆಕ್ಕೆಯ ಬಿಚ್ಚುತ ಹಾರಾಡುವ ಧ್ವಜ ಒಂದೇ.

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ:

ರಾಷ್ಟ್ರಕನಿ ಡಾ. ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಸ್ವ ಅವರು ೧೯೨೬ ರಲ್ಲ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಲ್ಲೆ, ಶಿಕಾಲಿಸುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಈಸೂರು ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲ ಜನಿಸಿದರು. ಮೈಸೂರು, ಉಸ್ಮಾನಿಯಾ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲ ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಸಿದ್ದಾರೆ.

ಭವರು ಕವಿಯಾಗಿ, ವಿಮರ್ಶಕರಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 'ಸೌಂದರ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷ', 'ದೀಪದ ಹೆಜ್ಜೆ', 'ಸಾಮಗಾನ', 'ಕಾರ್ತೀಕ', 'ಅನಾವರಣ', 'ಚಲುವು–ಒಲವು', 'ಗೋಡ', 'ತೆರೆದ ದಾಲಿ', 'ಮಾಸ್ಕೋದಲ್ಲ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ದಿನಗಳು', 'ಕಾವ್ಯಾರ್ಥ ಚಿಂತನ' ಮುಂತಾದವು ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು.

'ಕಾವ್ಯಾರ್ಥ ಚಿಂತನ' ಕೃತಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸಂಸ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ನೃಸತುಂಗ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಚಿರುದನ್ನೂ ಸಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ೧೯೯೨ ರಲ್ಲ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲ ನಡೆದ ೭ಗಿನೆಯ ಅಖಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಇವರು ೨೦೧೩ ರಂದು ನಿಧನರಾದರು. ಪ್ರಸ್ತುತ 'ಐಕ್ಯಗಾನ' ಕವಿತೆಯನ್ನು ಅವರ 'ಶ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲದ ಮೇಲೆ' ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ

l. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಅಗಣಿತ – ಅಸಂಖ್ಯ; ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು. ಇರುಳು – ಕತ್ತಲೆ; ರಾತ್ರಿ. ಗ್ರಹಮಂಡಲ – ಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಉಪಗ್ರಹಗಳ ಸಮೂಹ. ಚಿಕ್ಕೆ – ನಕ್ಷತ್ರ; ತಾರೆ. ಬುಡ – ಬೇರು; ತಳ; ಮೂಲ. ಚಾಚು – ಹರಡು; ವಿಸ್ತರಿಸು. ಆರಾಧನೆ – ಪೂಜೆ; ಧ್ಯಾನ. ಐಕ್ಯ – ಒಂದಾಗು; ಸೇರು. ಗಾನ – ಹಾಡು ನೆಳಲು – ನೆರಳು; ಛಾಯೆ. ಸಾಸಿರ – ಸಾವಿರ; ಸಹಸ.